

1 oktober 2010

**10/0939 - Gentse Rabotwijk krijgt eigen munt: de Torekes
(persconferentie 1 oktober)**

De Gentse wijk Rabot-Blaisantvest krijgt als eerste wijk in Vlaanderen haar eigen munt. Bewoners die zich inzetten en taken opnemen in de publieke ruimte voor een proper, groen, veilig en prettig Rabot, worden voortaan gewaardeerd met Torekes. Met die Torekes kunnen ze terecht bij een aantal lokale handelaars, naar de film, een aantal milieusparende materialen bekomen, een volkstuintje huren, de bus of tram op, enzovoort.

Het gaat om een proefproject, ondersteund door Vlaams minister Freya Van den Bossche, gecoördineerd door Netwerk Vlaanderen/MuntUit met de Stad Gent en Samenlevingsopbouw Gent als belangrijkste partners. Met dit experiment willen de initiatiefnemers onderzoeken wat de impact is van deze vorm van waarderen op de inzet van de wijkbewoners voor hun eigen buurt en het milieu.

Bezoekadres

Sint-Niklaasstraat 27/101

9000 Gent

Tel. 09 266 52 20

Fax 09 266 52 29

E-mail voorlichting@gent.be

Internet www.gent.be

Openingsuren

Elke werkdag 08.00 - 17.00 uur

Bereikbaar

Trolleybus 3

Bus 17/18/38/39

Tram 1/4

(halte Korenmarkt)

Correspondentieadres

Dienst Voorlichting

Stadhuis

Botermarkt 1

9000 Gent

Een Toreke is een complementaire munt

Een Toreke is een 'complementaire munt'. Dit betekent dat het een ruileenheid is die naast het gangbare geld functioneert, waarmee je goederen of diensten kan 'kopen' buiten het normale geldcircuit om. Een complementaire munt (een concept van de Belgische professor en valutaspecialist Bernard Lietaer die momenteel is verbonden aan het Centre for Sustainable Resources van de University of California) is aanvullend bij de euro en verschilt van de euro doordat hij specifiek in een bepaald domein wordt ingezet. Bijvoorbeeld een munt gericht op cultuurverspreiding, op sociale zorg of op het milieu- en afvalbeleid.

Zonder het te beseffen gebruiken mensen al een aantal van die aanvullende munten, zoals getrouwheidspunten bij vliegtuigmaatschappijen of warenhuizen. De achterliggende reden is dat men mensen wil motiveren en stimuleren om bepaald gedrag te vertonen. Bij getrouwheidspunten is dat klantenbinding en omzet verhogen. Eenzelfde methodiek kan echter toegepast worden om maatschappelijke winst te boeken.

Dat men het gedrag van burgers efficiënt kan beïnvloeden met complementaire munten is overigens geen theoretisch denkbild. Het is een misvatting te denken dat inzet en creativiteit enkel te mobiliseren zijn met euro's. Wereldwijd zijn tegenwoordig meer dan vijfduizend experimenten operationeel. Met dit systeem kan werk verzet worden dat geen plaats heeft in de openbare sector, de private sector of het vrijwilligerswerk. Of dit op wijkniveau in een specifieke wijk in de 19e-eeuwse gordel rond Gent ook zal werken, willen de initiatiefnemers met dit proefproject 'de Torekes' onderzoeken.

Een uniek lokaal experiment

Toen Netwerk Vlaanderen in het voorjaar van 2009 de complementaire munt als concept voorstelde aan de Stad Gent, viel de keuze op de wijk Rabot-Blaisantvest voor de concrete uitwerking van een complementaire munttoepassing. In de wijk Rabot-Blaisantvest beweegt er heel wat in het kader van het Stadsvernieuwingsproject Bruggen naar Rabot, er is een groot potentieel aan inzetbare mensen, er zijn heel wat lokale organisaties actief op verschillende domeinen en er liggen kansen om het sociaal kapitaal van de wijk verder aan te boren.

De Torekes worden dan ook de eerste buurtmunt in Vlaanderen, gericht op het stimuleren van de lokale bewoners om mee zorg te dragen voor hun buurt en voor het milieu. Op die manier willen we werk maken van een propere, groene, veilige en prettige wijk Rabot-Blaisantvest, waar mensen zichzelf voor engageren.

Buurtpartners en buurtbewoners geven immers zelf aan dat properheid, groen, veiligheid en trots kunnen zijn op hun eigen wijk de zaken zijn die ze belangrijk vinden om aan te pakken. Het project neemt deze lokale noden en behoeften als uitgangspunt.

Met dit experiment willen we het sociaal kapitaal in de wijk aanboren, zoveel mogelijk inwoners met verschillende achtergronden stimuleren om zich mee in te zetten voor de eigen wijk. Vandaar de diversiteit aan mogelijke taken en 'cadeaus'. Als mensen bovendien samen taken gaan opnemen, dan wordt de sociale cohesie in de wijk alleen maar versterkt.

De waardering met Torekes blijft symbolisch laag, waardoor we blijven appelleren aan het engagement van mensen. En tegelijk denken we dat de Torekes net die kleine externe motivator kan zijn die nodig is om de stap te zetten naar het opnemen van die taken in de publieke ruimte die nu vaak nog niet gedaan worden.

Torekes moeten circuleren

Samen met de Stad Gent en Samenlevingsopbouw Gent en in nauw overleg met heel wat andere lokale buurtpartners, werkte Netwerk Vlaanderen vzw een 'catalogus' uit. Dit is een lijst van alle taken die in de eerste fase van dit project zullen gewaardeerd worden met Torekes. Die catalogus wordt vanaf maandag 4 oktober 2010 verspreid tijdens een rondgang door de wijk.

In die catalogus staan ook alle 'cadeaus' die mensen met Torekes kunnen verkrijgen. Met Torekes kunnen de wijkbewoners terecht bij een aantal lokale handelaars, naar de film, een aantal milieusparende materialen bekomen, een volkstuintje huren, de bus of tram op, enzovoort. Bij de deelnemende lokale handelaars is een Toreke tien eurocent waard of tien Torekes zijn gelijk aan een euro.

De projectgroep brengt de Torekes in omloop. Het systeem staat of valt met voldoende taken om de handen uit de mouwen te kunnen steken en voldoende cadeaus die je met Torekes kan verkrijgen. Vandaar dat de catalogus steeds openstaat voor verdere aanvullingen en ideeën vanuit de betrokkenen.

De Torekes zijn geen elektronisch beloningssysteem. De projectgroep brengt echte biljetten in omloop. Het lokale karakter van het project wordt versterkt door het ontwerp van het biljet door de Gentse kunstenaar Saar de Buysere. Op de biljetten van 1 Toreke staat een afbeelding van de woonblokken in het Rabot en op die van 10 Torekes de gashouders van Blaisantvest. De biljetten kunnen niet nagemaakt worden omdat ze uniek genummerd werden en een glinsterend veiligheidszegel bevatten dat niet te kopiëren is.

Eerst in Gent, daarna in de rest van Vlaanderen?

Deze munt is onderdeel van een proef- en demonstratieproject op aansturen van de Vlaamse minister van sociale economie Freya Van den Bossche. De minister wil nagaan wat de impact van dit innovatieve idee kan zijn op het boeken van ‘maatschappelijke winst’ en onderzoeken of complementaire munten een meerwaarde hebben voor lokale besturen en de sociale economie. Na een jaar wordt de proef geëvalueerd en indien mogelijk verder gezet of uitgebreid naar andere Gentse wijken. Wie weet wat er daarna in Vlaanderen nog met kan gebeuren. Dit proefproject wordt gefinancierd met Vlaamse middelen van het Stadsvernieuwingsfonds voor het project ‘Bruggen naar Rabot’. Veertigduizend euro voor een jaar proefdraaien, zullen gaan naar de verdere uitbouw van buurtbeheersactiviteiten, het aanspreken van nog meer relevante partners om hen bij dit project te betrekken, het uitwerken van nieuwe acties en zoeken van nieuwe ‘cadeaus’ voor de Torekescatalogus, het beheren van het systeem, de communicatie in en buiten de wijk, het inzetten op interessante ‘cadeaus’ en beloningen, enz.

Praktisch

Het proefproject loopt in twee fases. Fase 1 start op vrijdag 1 oktober 2010 en loopt af na één jaar. Fase 2 loopt tot eind 2012.

Heel wat info is terug te vinden op de website www.torekes.be.

Informatie

- Dienst Gebiedsgerichte Werking, Stefaan Vervaet, AC Portus, Keizer Karelstraat 1-3, 9000 Gent, tel. 09 266 82 62
- Departement Stafdiensten, programma Duurzaamheid, Katrijn Braeckman, AC Portus, Keizer Karelstraat 1-3, 9000 Gent, tel. 09 266 53 26
- Vzw Netwerk Vlaanderen, Mathias Bienstman, Vooruitgangstraat 333/9, 1030 Brussel, tel. 0499 77 68 06, website www.netwerkvlaanderen.be en www.muntuit.eu
- Samenlevingsopbouw Gent, Tom Dutry, Blaisantvest 70, 9000 Gent, tel. 09 223 95 15

Bevoegd

- De heer Daniël Termont, burgemeester, stadhuis, Botermarkt 1, 9000 Gent, tel. 09 266 50 00, fax 09 266 50 19, e-mail burgemeester@gent.be
- De heer Guy Reynebeau, schepen van Welzijn en Gezondheid, stadhuis, Botermarkt 1, 9000 Gent, tel. 09 266 50 90, fax 09 266 51 09, e-mail schepen.reynebeau@gent.be